

Creation of contemporary performing arts, Yoni Kamnat series

Treethawat Meesomsak

Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

---

Research Article

Abstract

Corresponding E-mail

treethawat_mee@g.cmru.ac.th

Article Info

Received 11 June 2024

Revised 25 September 2024

Accepted 31 October 2024

Keywords

Contemporary performing arts,
Sexual intercourse,
Women's dreams,
Emotions and dreams

The creation of the performing arts work Yoni Kamnat is a creative research project with the objective of creating of designing contemporary performing arts works to present human desires related to lust, sensuality, and emotions These are expressed through the medium of performing arts using seven key theoretical concepts in the field of performing arts, from the perspective of women's dreams. The creative process follows a research methodology, which includes gathering academic documents, books, and texts, conducting in-depth interviews, analyzing the data, and then utilizing the findings to create the work according to the research process.

The research findings show that the creation of the performing arts work Yoni Kamnat consists of seven components, which are: 1) Conceptual Elements of Performance, 2) Actor's Elements, 3) Elements of Performance Style, 4) Props and Equipment Elements, 5) Costume Elements, 6) Sound Elements, 7) Lighting Elements. This performance presents an interpretation through the dreams of women in sexual intercourse. Sexual desire for the male gender through dreams that stimulate emotions of kissing, caressing, and touching.

การสร้างสรรคศิลปะการแสดงร่วมสมัย ชุด โยนีกำหนด

ตรีธวัฒน์ มีสมศักดิ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานศิลปะการแสดง ชุด โยนีกำหนด เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์การสร้างสรรคออกแบบผลงานทางด้านศิลปะการแสดงประเภทงานร่วมสมัย เพื่อนำเสนอความต้องการของมนุษย์ในด้านศิลปะการแสดง กามอารมณ์ แสดงผ่านรูปแบบทางศิลปะการแสดงโดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางด้านศิลปะการแสดง 7 ประการ ในมุมมองความฝันของเพศหญิง สร้างสรรคด้วยกระบวนการทางระเบียบวิธีวิจัยคือการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา การลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างสรรคผลงานตามกระบวนการ

ผลการวิจัยพบว่าการสร้างสรรคงานศิลปะการแสดง ชุด โยนีกำหนด ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.องค์ประกอบแนวคิดแสดง 2.องค์ประกอบด้านนักแสดง 3.องค์ประกอบด้านลีลาการแสดง 4.องค์ประกอบอุปกรณ์ 5.องค์ประกอบด้านการแต่งกาย 6.องค์ประกอบด้านเสียง 7.องค์ประกอบด้านแสง การแสดงชุดนี้นำเสนอการตีความผ่านความฝันของสตรีเพศในการเสพสังวาส ความต้องการในกามกับบุรุษเพศผ่านทางความฝันที่เป็นการเร้าอารมณ์ในการจูบ ลูบ คลำ

คำสำคัญ: ศิลปะการแสดง, การเสพสังวาส, ความฝันของเพศหญิง, อารมณ์และความฝัน

บทนำ

หากกล่าวถึงการกำเนิดคนเราก็จะนึกถึงแม่เป็นอันดับแรก เพศหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่ต่างจากเพศชายอย่างหนึ่งนั่นคือการ มีประจำเดือน ซึ่งทำให้คนทั่วไปคิดว่าอวัยวะเพศหญิงเป็นของต่ำ หรือไม่ เป็นมงคลเมื่อลองมาคิดดูแล้วคนเราทุกคนก็ล้วนเกิดมาจากอวัยวะเพศของแม่ จึงทำให้มีเครื่องรางชนิดนี้เกิดขึ้นมา คือ โยนีกำหนด เป็นเครื่องรางมหาเสน่ห์ ที่เด่นทางเมตตามหานิยมเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของเพศแม่ ซึ่งเพศแม่นั้นจะเป็นเพศที่มีแต่ให้ ไม่ว่าลูกต้องการสิ่งใดแม่ก็จะหามาให้ โยนีกำหนดหรือฝ้ายันต์แม่กำเหนิดนี้ มีอานุภาพสูงด้านมหาเสน่ห์ให้กับตัวเองให้เป็นที่ดึงดูดสนใจต่อเพศตรงข้าม ให้เขามารักมาชอบหลงใหล แม้ว่ารูปลักษณ์จะไม่สวยงามก็ตาม แต่หากใช้ในทางพุทธคุณ ในเรื่องเงินทอง โชคลาภ การงานก็จะทำให้รุ่งเรืองได้เช่นกัน จึงเรียกฝ้ายันต์ชนิดนี้ว่า ฝ้ายันต์แม่กำเหนิด **จรัส สุภาภาศ** (Supakat, 2023)

“กำเหนิด” มีความหมายว่า เกิด เมื่อได้ยินคำว่าเกิด เรามักจะนึกถึงความเป็นบิดา มารดา ที่ให้กำเนิดบุตร ไม่ว่าจะบุตรสาว หรือ บุตรชาย ล้วนแต่มีบิดามารดาเป็นผู้ให้กำเนิดทั้งนั้น แต่คำว่า กำเหนิด หากอยู่ในจุดที่ผู้คนใช้งานก็จะทำให้มีความหมายเปลี่ยนแปลงไปได้ ดังเช่นคำว่า แม่ ที่หลายคนอาจให้นิยามของคำว่าแม่แตกต่างกันไป บ้างก็ว่า แม่คือผู้ให้ชีวิต แม่คือผู้รักเราเสมอไม่ว่าเราจะเป็นอย่างไร แม่คือผู้ที่เสียสละความสุขทุกอย่างเพื่อลูก ในอดีตผู้หญิงจะต้องมีความรับผิดชอบ หากทางบ้านของตนนั้นมีการสืบทอดเลี้ยงผี ในพิธีกรรมจะสืบทอดตามตระกูลของแม่ และผู้ที่รับการถ่ายทอดจะต้องเป็นลูกสาวเท่านั้น จะเห็นได้ว่าแม่นั้นมีอิทธิพลต่อชีวิตของลูกมากเพียงใด แม่มิทั้งในชีวิตจริงและในอุดมคติความเชื่อ เช่น แม่คงคา แม่ธรณี แม่โพสพ แม่นางกวัก แม่นานี แม่ตะเคียน ทั้งนี้ในศาสตร์การแสดงคำว่า กำเหนิด ยังสามารถเป็นตัวเชื่อมเรื่องราวในการสร้างการแสดงรวมการเชื่อมโยงการแสดง **พรรณี ตารุง** (Damrun, 2021) กับผู้คนสังคม

ในบริบทของสังคมไทย ความเชื่อเรื่องผีและอำนาจเหนือธรรมชาติได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

วารสารจะระบุชื่อผู้แต่งในการอ้างอิงครั้งแรก (เฉพาะภาษาไทย)*

และวัฒนธรรม การบูชาผีหรือวิญญาณของบรรพบุรุษ สร้างความเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์และโลกแห่งวิญญาณ ความเชื่อเหล่านี้ผสมผสานกับไสยศาสตร์และพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดเป็นศาสตร์ลึกลับที่มนุษย์พยายามเข้าใจ สังคมไทยในปัจจุบันมีความเชื่อเรื่องผีที่บอกเล่าสืบต่อกันมานาน และมีผลต่อวิถีชีวิต ทำให้เกิดวัฒนธรรมการนับถือผี หรือวิญญาณของบรรพบุรุษ ความเชื่อในกฎแห่งกรรม ความเชื่อในธรรมชาติและสิ่งเหนือธรรมชาติ ความเชื่อในสังคมไทยจึงมีลักษณะ ผสมผสาน 3 องค์ประกอบคือ ความเชื่อเรื่องผี พราหมณ์ และพระพุทธศาสนา ไสยศาสตร์หรือที่เรียกว่าด้านคติชน **ศิริพร ณ ถลาง** (Na Thalang, 2016) วิชาว่าด้วยการใช้พลังอำนาจลึกลับของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เครื่องรางของขลังและเวทมนตร์คาถาอาคมเกิดขึ้นพร้อมกับความเชื่อของมนุษย์ ไสยศาสตร์เกิดร่วมกันกับศาสนาระดับธรรมชาตินิยม ที่เชื่อว่ามีอำนาจบางอย่างแฝงอยู่ในธรรมชาติที่ไม่อาจพิสูจน์ได้ด้วยกฎวิทยาศาสตร์ มนุษย์มักคิดว่าเป็นเรื่องนอกเหนือธรรมชาติไม่สามารถเข้าใจได้ทำให้กลายเป็นศาสตร์ลึกลับ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือที่ยังมีประเพณีความเชื่อการดำเนินสิ่งลึกลับที่มีปรากฏให้เห็นในประเพณีทั่วไปเช่น การเลี้ยงผีปู่แสะ ย่าแสะ เป็นต้น งานการแสดงนี้จึงเป็นการผสมผสานวัฒนธรรมความเชื่อและศิลปะเข้าด้วยกัน เพื่อสื่อสารเรื่องราวแห่งการให้และการสร้างชีวิต ที่ยังคงมีความหมายในสังคมปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็ในแง่ของความรัก ความเชื่อ หรือการค้นหาความหมายที่ลึกซึ้งในชีวิต การสร้างสรรค์นี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะเชื่อมโยงผู้ชมเข้ากับประสบการณ์ทางอารมณ์และความคิดในโลกแห่งความเชื่อที่ยังคงอยู่ในจิตใจของเราทุกคน

ดังนั้นผู้วิจัยได้มีความสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะการแสดงด้วยทุนทางด้านวัฒนธรรม ความเชื่อจากแรงบันดาลใจของ “ผ้ายันต์แม่กำเนิด” ซึ่งเป็นเครื่องรางของขลังที่มีสรรพคุณด้านเสน่ห์โลกีย์ทั้งนี้ด้วยเนื้อหาเรื่องราวมีความเกี่ยวข้องกับด้านไสยศาสตร์และเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับแม่ที่เป็นผู้ให้สามารถให้ได้ทุกอย่างตามที่ปรารถนาแนะนำเสนอในรูปแบบงานร่วมสมัยผ่านการตีความต่างจากมิติเดิม ทั้งนี้ยังเป็นการสร้างสรรค์งานเพื่อสุนทรีย์ของผู้รับชมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงร่วมสมัย จากแนวคิดด้านความต้องการพื้นฐานของกิเลสมนุษย์ ตัณหากามจากคติความเชื่อเครื่องรางของขลัง ชุด โยนิกำหนด

ระเบียบวิธีวิจัย

คณะสร้างสรรค์ดำเนินการศึกษาเรื่อง โยนิกำหนด : การสร้างสรรค์การแสดงจาก พิธีกรรม ความเชื่อ และผลลัพธ์ของการใช้ ผ้ายันต์แม่กำเนิด โดยมีขั้นตอนการศึกษาข้อมูลคือ 1) การสำรวจข้อมูลด้าน เอกสาร ตำรา ประกอบด้วยเอกสารทางวิชาการ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจาก ประชาชนผู้มีความรู้เรื่องเครื่องรางของขลัง และนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ สร้างสรรค์ออกแบบเป็นชุดการแสดง

ประชากร

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มประชากรตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การเลือก กลุ่มตัวอย่างให้ตรงตามหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยคือบุคคลที่มีส่วนในการจัดสร้างผ้ายันต์คือ คุณจรัส สุภาภาค หรือพ่อครูสังข์ทอง ประชาชนชาวบ้านล้านนาด้านความเชื่อและเป็นผู้สร้างผ้ายันต์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ตรงตามจุดมุ่งหมาย

กลุ่มตัวอย่าง บุคคลที่มีส่วนในการจัดสร้างผ้ายันต์ ได้แก่ คุณจรัล สุภาภาค หรือพ่อครูสังข์ทอง ซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านลำนานา ผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านความเชื่อและการสร้างผ้ายันต์

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล การศึกษาข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

การสำรวจข้อมูลด้านเอกสาร เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผ้ายันต์แม่กำเนิดศึกษาเอกสารทางวิชาการ เช่น หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ เครื่องรางของขลัง และการแสดงร่วมสมัย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน

การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สัมภาษณ์ผู้มีความรู้ ปราชญ์ชาวบ้านและผู้สร้างผ้ายันต์ เพื่อให้ข้อมูลที่มีความหมายและตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา การสัมภาษณ์จะถูกจัดทำในรูปแบบที่เปิดให้ผู้ตอบสามารถเล่าประสบการณ์และมุมมองได้อย่างเต็มที่

พื้นที่ในการวิจัย การลงพื้นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา พิธีกรรม ความเชื่อ และผลลัพธ์จากการใช้ผ้ายันต์แม่กำเนิด ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดง ทั้งนี้เพื่อกำหนดเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างสรรค์เป็นชุดการแสดงรวมถึงใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการประดิษฐ์สร้างสรรค์กระบวนการทำรำและองค์ประกอบการแสดง

โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ศึกษาข้อมูลแบบเจาะจงสถานที่ที่มีพิธีกรรมในการทำเครื่องรางของขลังคือ สถานบารมีปู่ทอง อำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน ประกอบกับการสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้มีความรู้ในเรื่องของผ้ายันต์แม่กำเนิด เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และออกแบบการแสดง

พื้นที่ศึกษา พื้นที่ศึกษาจะมุ่งเน้นไปที่ สถานบารมีปู่ทอง อำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการทำพิธีกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลังและผ้ายันต์แม่กำเนิด โดยพื้นที่นี้มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับการใช้ผ้ายันต์ในชีวิตประจำวันของชาวบ้าน

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

การสำรวจประวัติความเป็นมา ศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการใช้ผ้ายันต์แม่กำเนิดในชุมชน รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของการใช้ในยุคต่างๆ การสำรวจข้อมูลจากเอกสารหรือแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมและความเชื่อที่มีอยู่

การศึกษาเกี่ยวกับพิธีกรรม สังเกตและบันทึกพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและใช้ผ้ายันต์ โดยการเข้าร่วมในพิธีกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่บันทึกขั้นตอนและวิธีการทำพิธีกรรม รวมถึงความรู้สึกและความเชื่อของผู้เข้าร่วมพิธี

การสัมภาษณ์ชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญ สัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้ผ้ายันต์และผู้มีความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึก ตั้งคำถามเกี่ยวกับผลลัพธ์และประสบการณ์ที่ได้รับจากการใช้ผ้ายันต์

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบบันทึกการสนทนาแบบมีโครงสร้าง ประกอบการสนทากลุ่มระหว่างผู้ที่มีส่วนในการสร้างผ้ายันต์และสร้างสรรค์ผลงาน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานโดยมีวิธีการดังนี้

แบบบันทึกการสนทนาแบบมีโครงสร้าง เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบบันทึกการสนทนาแบบมีโครงสร้าง ซึ่งออกแบบมาเพื่อให้การรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างมีระเบียบและชัดเจน โดยเครื่องมือนี้มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้ แบบสัมภาษณ์ บันทึกจะช่วยในการจัดระเบียบคำถามและหัวข้อที่ต้องการสอบถาม ทำให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างมีระบบโดยมีการกำหนดหัวข้อและคำถามเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง

และการใช้ผ้าย่นต์แม่กำเนิด ซึ่งช่วยให้การสนทนาไปในทิศทางที่ถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การสนทนากลุ่ม การสนทนากลุ่มจะมีส่วนสำคัญในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างผ้าย่นต์ โดยจะมีการดำเนินการดังนี้ การจัดการสนทนา ผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนา โดยใช้แบบบันทึกการสนทนาเพื่อให้แน่ใจว่าหัวข้อและคำถามที่ตั้งไว้จะถูกนำเสนอและอภิปราย

ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล

การสำรวจประวัติความเป็นมา ศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการใช้ผ้าย่นต์แม่กำเนิด รวมถึงความความเชื่อ ประกอบการสำรวจข้อมูลจากเอกสารหรือแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมและความเชื่อที่มีอยู่

การศึกษาเกี่ยวกับพิธีกรรม

สังเกตและบันทึกพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและใช้ผ้าย่นต์ โดยการเข้าร่วมในพิธีกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่บันทึกขั้นตอนและวิธีการทำพิธีกรรม รวมถึงความรู้สึกและความเชื่อของผู้เข้าร่วมพิธี

การสัมภาษณ์ชาวบ้านและผู้เชี่ยวชาญ

สัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้ผ้าย่นต์และผู้มีความรู้เกี่ยวกับความเชื่อเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกตั้งคำถามเกี่ยวกับผลลัพธ์และประสบการณ์ที่ได้รับจากการใช้ผ้าย่นต์ในชีวิตประจำวัน

การรวบรวมข้อมูล

การสร้างสรรค์ผลงาน คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนามจาก สถานบารมีปูทอง อำเภอสี จังหวัดลำพูน และได้สัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลผ้าย่นต์แม่กำเนิดจากผู้เชี่ยวชาญ ประชาชนชาวบ้าน คือ คุณจรัส สุภาภาศ หรือ พ่อครูสังข์ทอง เจ้าสำนักสถานบารมีปูทอง อำเภอสี จังหวัดลำพูน

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การลงพื้นที่ภาคสนาม คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ สถานบารมีปูทอง อำเภอสี จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงในการทำพิธีกรรมและการสร้างเครื่องรางของขลัง

การสังเกตการณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพิธีกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถานที่นี้ โดยบันทึกขั้นตอนการทำพิธีกรรมและบรรยากาศที่เกิดขึ้น เพื่อเข้าใจความหมายและความสำคัญของผ้าย่นต์ในบริบทของชุมชน ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก และบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาสร้างสรรค์

ผลการวิจัย

งานวิจัยสร้างสรรค์ชุดนี้ได้ใช้แนวคิดการสร้างสรรค์ องค์ประกอบ 7 ประการ ของศิลปะการแสดงโดยสามารถแบ่ง ตามองค์ประกอบได้ดังต่อไปนี้

1.องค์ประกอบองค์ประกอบแนวคิดแสดง ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างนำเสนอเรื่องราว และลำดับการแสดงชุด โยนี้กำหนด มีรูปแบบการนำเสนอประกอบด้วยกัน 3 ช่วงการแสดง ได้แก่

ช่วงที่ 1 บูชา นำเสนอต้นกำเนิดของผ้าย่นต์แม่กำเนิดและพิธีกรรม

ช่วงที่ 2 ความใคร่ นำเสนอผลลัพธ์ของการนำเรือนร่างไปบูชาผ้าย่นต์

ช่วงที่ 3 ภาวค์จิต นำเสนอถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นเพียงภาพจินตนาการที่สร้างขึ้นมาเพื่อ

สนองความต้องการของตัวเอง

2.องค์ประกอบด้านนักแสดง ผู้วิจัยได้กำหนดนักแสดงในการแสดงชุดนี้คือ

2.1 นักแสดงเพศหญิงกำหนดเป็นนักแสดงหลัก มีลักษณะเหมาะสมสวยงามเน้นเรือนร่างมีส่วนสูงที่ สม่ำเสมอ รูปร่างหน้าสวยงามและต้องมีพื้นฐานการแสดงออกทางด้านนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์

สากล และการแสดงสีหน้าในบทบาทการแสดง รวมไปถึงการแสดงออกทางภายใน (Inner) มีอารมณ์ร่วมที่สามารถสื่อสารออกมาได้ตามรูปแบบการแสดงในเรื่องการร่วมรักการเสพสังวาสที่กำหนดไว้

2.2 นักแสดงเพศชาย กำหนดลักษณะมีรูปร่างเหมาะสมไม่มีรูปร่างผอมหรืออวบอ้วนจนเกินไป หน้าตาดูดี เหมาะสมและมีพื้นฐานด้านศิลปะการแสดงรวมถึงการเคลื่อนไหวต่างๆ ตามรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย

2.3 นักแสดงเสริม เป็นนักแสดงที่สื่อได้ถึงเพศหญิง ต้องมีลักษณะโครงร่างที่ใหญ่กว่าปกติใช้น้ำเสนอในช่วงแรกในการแสดงประกอบเงา

3.องค์ประกอบลีลาด้านการแสดง ผู้วิจัยได้กำหนดการแสดงด้านความสามารถของนักแสดงในการแสดงชุดนี้จะต้องมีความกล้าแสดงออกในด้านกามอารมณ์ และมีพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ รวมไปถึงการแสดงออกทางใบหน้าและลักษณะทางกาย การส่งลีลาท่าทางการสื่อสารระหว่างตัวผู้แสดงที่สามารถทำให้ผู้รับชมเข้าใจได้ โดยผู้วิจัยได้แนวคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ท่ารำหลักมาจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง ในเชิงเสพสังวาส

ภาพที่ 1 ลีลาการแสดงที่สื่อถึงการร่วมรัก

ภาพที่ 2 การสร้างสรรค์ท่าการแสดงจากการเสพสังวาส

4.องค์ประกอบด้านอุปกรณ์การแสดง ผู้วิจัยได้ออกแบบการแสดงที่สื่อถึงต้นกำเนิดของผ้าย่นต์ รวมถึงพิธีการบูชาผ้าย่นต์แม่กำเนิด โดยผู้สร้างสรรค์ผลงานได้ออกแบบการแสดงและมีอุปกรณ์การแสดง ดังต่อไปนี้ 1) ผ้าเนื้อบางสีขาว ขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 10 เมตร เป็นอุปกรณ์ในช่วงแรกใช้แสดงประกอบเงา 2) กิ่งไม้แห้งจำนวน 4 กิ่ง ใช้สำหรับค้ำด้านในของผ้า

ภาพที่ 3 การใช้ผ้าและแสงเพื่อให้เกิดเงาในการช่วงการแสดง

5.องค์ประกอบด้านการแต่งกาย คณะผู้วิจัยได้ออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ โดยคณะผู้สร้างสรรค์แบ่งรายละเอียดของเครื่องแต่งกาย ดังนี้

5.1 นักแสดงชาย ออกแบบเครื่องแต่งกายโดยให้นักแสดงชายเปลือยหน้าอก นุ่งผ้าเค็ดม้ามสีแดง ก้ำผ้าผูกเอวสีแดงทอง

5.2 นักแสดงหญิงออกแบบเครื่องแต่งกายให้เป็น 2 กลุ่มคือ นักแสดงหลักตัวผ้าย่นต์แม่กำเนิด และนักแสดงประกอบ โดยให้รายละเอียดเครื่องแต่งกายดังนี้ นักแสดงแม่กำเนิดใช้ผ้าคล้องคอสีแดงและทิ้งชายไปด้านหลังทั้งสองข้างเนาตรึงผ้าบริเวณไหล่และราวมมด้านล่างให้เรียบร้อย นุ่งผ้าถุงเชิงทองสีแดง สวมใส่เครื่องประดับสีทอง

ภาพที่ 4 เครื่องแต่งกายในแสดง

และนักแสดงตัวประกอบใช้ผ้าคล้องคอสีแดงห่มเป็นสไบพาดบ่าสองด้านโดยเนาตริ่งผ้าบริเวณไหล่และราวมมด้านล่างให้เรียบร้อย นุ่งผ้าซิ่นตัดสำเร็จสีแดงลายล้านนา ผ่าด้านหน้าเพื่อสะดวกต่อการเคลื่อนไหว สวมเครื่องประดับเพียงเล็กน้อย ได้แก่ ปิ่นปักผม สร้อยกระสุน ทรงผมเกล้ามวยผมมัดไว้ด้วยด้ายเป็นลักษณะทรงผมเฉพาะของชาวล้านนา

6.องค์ประกอบด้านเสียงประกอบการแสดง การแสดง โยนีกำหนด ประพันธ์ทำนองโดยศิลปินอิสระของเพลง ยันหว่างสตูดิโอ โดยได้ประพันธ์ ทำนอง จากแนวคิดของการแสดงโดยได้มีการประชุมกลุ่มระหว่างผู้สร้างสรรค์ผลงานและผู้ประพันธ์ในรูปแบบออนไลน์ผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ มีการปรับแก้ไข จนเป็นเพลงที่สามารถนำมาประกอบการแสดงได้รวมจำนวน 3 ครั้ง โดยผู้ประพันธ์ทำนองได้ใช้เครื่องดนตรีในการออกแบบประกอบด้วย การใช้เครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ผสมผสาน เครื่องดนตรีพื้นบ้านล้านนา เครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีสากล เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง การแสดงร่วมสมัยล้านนาจากฝ่ายันต์แม่กำเนิด ในชุดการแสดง โยนีกำหนด นำเสนอความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ กิเลสตัณหา กาม และความเชื่อมั่น มั่นใจในตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ช่วงการแสดง

ช่วงที่ 1 บุษบา : นำเสนอ ตัวแม่กำเนิดที่อยู่ในตัวฝ่ายันต์ และ ต้นกำเนิดของฝ่ายันต์แม่กำเนิด รวมถึงพิธีกรรมการทำฝ่ายันต์

รายละเอียดของดนตรี นาที่ 00.00-00.03 เปิดด้วยดนตรีใหญ่ โดย 1 ห้อง มีความหมาย 4 จังหวะ สื่อถึงความขลัง แล้วส่งเข้าเจียบ จำนวน 8 ห้อง ต่อด้วยเสียงกริตร้อง-โหยหวนผสมกลั่นดนตรีล้านนา ร่วมสมัย แทรกเข้ามาในองค์ประกอบมาแล้วค่อย ๆ เข้าดนตรียิ่งใหญ่

ช่วงที่ 2 ความใคร่ : นำเสนอ พิธีกรรมที่รับฝ่ายันต์มา แล้วนำฝ่ายันต์นั้นมาบูชา แต่การบูชาในครั้งนี้บูชาด้วยเรือนร่าง แล้ว ร่วมรักกับผู้ชายที่หมายปอง

รายละเอียดของดนตรี นาที่ 02.01-03.20 ดนตรีสื่อถึงอสังการ ให้รู้สึกขุ่นลุก มีพลัง มีอำนาจ ความยิ่งใหญ่ การได้ฝ่ายันต์มาบูชา การบูชาด้วยเรือนร่าง นาที่ 03.21-05.30 ดนตรี เซ็กซ์ ยั่วชวน อิโรติกส์ ความเร่าร้อน การเสพสังวาส โดยไล่ระดับจังหวะ จากช้า ไป เร็ว แล้วค่อยเฟดเสียงดนตรีจบ

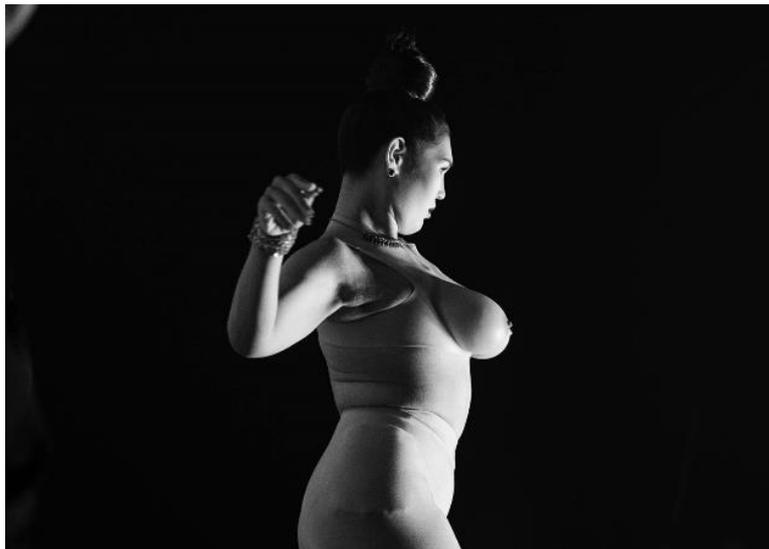
ช่วงที่ 3 ภวังค์จิต : นำเสนอ เรื่องราวสิ่งที่ผู้หญิงทำลงไปเป็นเพียงแค่ความฝัน ทั้งหมดเป็นเพียงมโนจิตที่ผู้หญิงคนนี้นึกคิดในฝันไปเอง

รายละเอียดของดนตรี นาที่ 05.31-07.00 ดนตรี ยามเข้าตึ่นนอน รุ่งอรุณ ดนตรีสวยงาม ตึ่นจากฝัน ทั้งหมดที่ผ่านมาเป็นเพียงแค่ความฝัน

7.องค์ประกอบด้านแสงในการแสดง การแสดงโยนีกำหนด ในด้านการออกแบบแสงประกอบการแสดง ผู้สร้างสรรค์เน้นแสงที่สื่อถึงความขลัง ต้นกำเนิด จุดเริ่มต้น ในลำดับช่วงการแสดงอื่นๆ การออกแบบแสงจะให้เหมาะสมกับการแสดงโดยจะเน้นสีโทนเย็นมืดๆและสีโทนร้อน เพื่อให้สอดคล้องกับเส้นเรื่องการแสดงรวมถึงการใช้เทคนิคพิเศษเพิ่มเติมคือควัน เพื่อเพิ่มมิติของสีและเงาเพื่อความสมบูรณ์ของการแสดง

ภาพที่ 5 การใช้แสงเพื่อให้เกิดเงา

ภาพที่ 6 ภาพถ่ายด้านหลังฉากประกอบแสดงทำให้เกิดเงา

สรุปและอภิปรายผล

การสร้างสรรคงานศิลปะการแสดงร่วมสมัย ชุดโยนีกำหนด เป็นการแสดงที่มุ่งเน้นการนำเสนอความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านศิลปะการแสดงรูปแบบใหม่ โดยมีการสร้างสรรค์ในหลายมิติ ทั้งด้านแนวคิด นักแสดง ลีลา อุกรณ์ การแต่งกาย เสียงประกอบ และแสงประกอบ ซึ่งสามารถขยายความและอธิบายรายละเอียดตามหลักวิชาการในแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

1. องค์ประกอบแนวคิดการแสดงชุด โยนีกำหนด ชุดนี้จัดอยู่ในกลุ่มศิลปะการแสดงร่วมสมัย เนื่องจากมีการทดลองและผสมผสานเทคนิคการแสดงแบบใหม่ๆ แนวคิดหลักของการแสดงคือการนำเสนอผ่านการสร้างสรรค์ทางศิลปะโดยปราศจากบทพูดหรือเนื้อร้อง ซึ่งการใช้แนวคิดรวบยอดทำให้ผู้ชมต้องตีความจากการแสดงที่เน้นการเคลื่อนไหวและอารมณ์ของนักแสดงแทนการสื่อสารผ่านคำพูด ที่นี่ยังผนวกเข้ากับงานศิลปะการแสดงอย่างอิสระ **ธนกร สรรยัรวราภิญญ์** (Sanwaraphiphu, 2015) ในด้านแนวคิดการแสดงโดยใช้แนวคิดรวบยอดเป็นหลักในการนำเสนอ ไม่มีการใช้ตัวบทข้อความ คำพูด หรือเนื้อร้องประกอบเพลง และที่เป็นข้อความพูดเจรจาตอบโต้ เป็นการแสดงเชิงการสังเคราะห์สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ **พีรพงศ์ เสนไสย**

(Sensai, 2020) การแสดง โยนีกำหนด มีรากฐานมาจากความเชื่อท้องถิ่นและคติชนวิทยา โดยเฉพาะในเรื่องของวัตถุมงคลและความเชื่อเกี่ยวกับพลังงานทางเพศ ซึ่งถูกตีความและสร้างสรรค์ใหม่ในบริบทของศิลปะการแสดงร่วมสมัย แนวคิดหลักของการแสดงนี้นำเสนอการผสมผสานระหว่างความเชื่อทางวัฒนธรรมและการสังเคราะห์ทางศิลปะ การแสดงเป็นการนำเสนอสิ่งที่ปกติอาจถือเป็นสิ่งต้องห้ามหรือความเชื่อทางศีลธรรม แต่ในขณะที่เดียวกันกลับสร้างมุมมองใหม่ที่ท้าทายและสร้างสรรค์

การใช้ชื่อ “โยนีกำหนด” ซึ่งมีความหมายเชิงสัญลักษณ์เกี่ยวกับพลังงานทางเพศของเพศหญิงและกามารมณ์ สะท้อนถึงการตั้งคำถามและการวิพากษ์สังคมไทยที่มีมุมมองเรื่องเพศเป็นสิ่งต้องห้าม การแสดงนี้จึงเป็นการพยายามทำให้ผู้ชมได้สำรวจและยอมรับความจริงของธรรมชาติและความต้องการทางเพศในเชิงศิลปะ

2. องค์ประกอบด้านนักแสดง

ในองค์ประกอบด้านนี้ นักแสดงหลักจำนวน 9 คน แบ่งเป็นนักแสดงชายจำนวน 6 คนและ LGBT จำนวน 1 คน โดยตัวแสดงเป็นผู้ส่งสารหรือเรื่องราวในบทบาทที่นำเสนอ เป็นหน้าที่ซึ่งสำคัญที่สุดโดยและยังมีหน้าที่เป็นตัวละครและผู้ส่งสารนั้น ๆ ว่ามีอารมณ์ใดให้ผู้รับชม ในด้านการคัดเลือกนักแสดงจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดเพราะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของแนวคิดการแสดงสู่การนำเสนอ การแสดงจริงบนเวที

การแสดงชุดนี้อยู่ในกลุ่มศิลปะการแสดงร่วมสมัยที่ไม่จำกัดอยู่ในกรอบการเล่าเรื่องหรือบทพูด ผู้สร้างสรรค์เลือกที่จะใช้การเคลื่อนไหวและอารมณ์ของนักแสดงแทนการสื่อสารผ่านคำพูด ทำให้การแสดงมีลักษณะของการทดลองและการท้าทายขนบการแสดงดั้งเดิมรูปแบบนี้ทำให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการตีความเนื้อหาและแนวคิดของการแสดงด้วยตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้สัมผัสความหมายในเชิงลึกของการแสดงจากประสบการณ์ส่วนตัวในการตีความ ดังนั้นนักแสดงจึงต้องมีรูปร่าง เรื่องราวที่นำไปสู่ความเชื่อในการสื่อสารทางการแสดงได้อย่างสมจริง

3. องค์ประกอบด้านลีลาการแสดง ในด้านนี้ถือเป็นสำคัญเป็นลีลาท่าทางการแสดง มีหน้าที่ในการเชื่อมความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบในการแสดงเชิงประจักษ์หรือท่าภาพให้ปรากฏเห็น ทั้งนี้ในด้านการออกแบบสร้างสรรค์ยังต้องรวมถึงการปรับปรุงจากการทดลองและฝึกซ้อม **ศิริมงคล นาฎยกุล** (Natyakul, 2022) เพื่อสร้างความแม่นยำและความชำนาญให้แก่ผู้แสดงเพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด รวมถึงความมั่นใจในการแสดงออกทางท่าทางที่ปรากฏ ทั้งนี้ยังพบว่าในการแสดงชุดนี้ใช้ลีลาการแสดงออกทางท่าทางที่เกินความเป็นจริงหรือขัดแย้งกับหลักการเคลื่อนไหวตามปกติในการแสดง การโน้มถ่วงท่าทาง การตั้งวง การเดิน ที่ผิดตามหลักการนาฏศิลป์ **กมลชนก สุวรรณประเวศ, สุรัตน์ จงดา และอัศวิทธิ์ เรืองรอง** (Suwanprawek, Jongda, & Ruengrong, 2023) แต่สามารถนำเสนอในรูปแบบการแสดงร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์

ทั้งนี้ลีลาการแสดงในชุดนี้มีการทดลองและสร้างสรรค์ผ่านการเคลื่อนไหวที่เกินความเป็นจริง การใช้ลีลาท่าทางซึ่งขัดแย้งกับหลักการเคลื่อนไหวตามนาฏศิลป์แบบดั้งเดิมมีการใช้ท่าทางโน้มถ่วง การใช้ท่าทางที่สร้างสรรค์ออกนอกกรอบคิดเดิมๆ และสร้างความหมายเชิงสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงกามารมณ์และพลังทางเพศในรูปแบบที่แปลกใหม่ การเคลื่อนไหวเหล่านี้ยังช่วยสร้างความตื่นเต้นและความแปลกใจให้แก่ผู้ชม

4. องค์ประกอบอุปกรณ์ประกอบการแสดง

อุปกรณ์เป็นองค์ประกอบที่เชื่อมระหว่างแนวคิด ของการนำเสนอผ่านผู้แสดงไปยังผู้รับชมการแสดงโดยการใช้ลีลา ประกอบเสียงเพลง โดยอุปกรณ์ที่ใช้ในการชุดนี้นั้น คือการใช้อุปกรณ์เชิงสัญลักษณ์ ลักษณะการแทนความหมายของเรื่องผ้ายันต์ **ภักคพร พิมสาร และนราพงษ์ จรัสศรี** (Pimsarn & Charassri, 2019) โดยใช้ผ้าสีขาวเป็นสื่อกลางประกอบการยกให้เป็นฉาก และมีบทบาทสมมุติของตัวผ้ายันต์แม่กำเนิด

แสดงผ่านเงา **อดิศร มหาลัทธา** (Mahalatttha, 2022) ดังนั้นอุปกรณ์ประกอบการแสดงคือตัวกลางในการใช้สื่อสารการแสดงให้ผู้รับชมเข้าถึงแนวคิดเป็นภาพที่ปรากฏอยู่เวทีการแสดง

โดยอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายในชุดนี้ถูกใช้เพื่อเสริมสร้างแนวคิดทางสัญลักษณ์ของการแสดง ฝ่ายย่นต์แม่กำเนิดที่นำเสนอผ่านเงาเป็นการสื่อถึงความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่นความเชื่อพลังงานสิ่งลึกลับ โดยใช้แสงแสดงผ่านเงา ในอุปกรณ์ประกอบการแสดงในช่วงแรก รวมถึงการใช้สีขาวที่สามารถโปร่งแสงได้ดีในการแสดง เพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของรูปแบบการแสดง

5. องค์ประกอบด้านการแต่งกาย

การแสดงชุดนี้เครื่องแต่งกายการแสดงถือเป็นส่วนที่สำคัญในการทำให้การชุดนี้สมบูรณ์สวยงามแต่สิ่งที่ต้องคำนึงหลักในการออกแบบคือ ประเภทการแสดงคือการแสดงร่วมสมัย เพราะนำมาสู่การออกแบบรูปแบบของเครื่องแต่งกาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ในเครื่องแต่งกายการแสดง **กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์** (Nopphaudomphan, 2014) การชุดนี้เป็นการแสดงร่วมสมัยที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือสีลาท่าทางการใช้ในการเคลื่อนไหวว่ามีท่าทางอย่างไร รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้การการตัดเย็บต้องอำนวยความสะดวกแสดงและไม่เป็นอุปสรรคต่อการแสดง และเสริมความมั่นใจในการแสดง ผู้สร้างสรรค์จึงได้ทดลองและมีการใช้เทคนิคสวมใส่เสื้อซิลิโคนเสริมหน้าอก เพื่อเป็นการเสริมความมั่นใจให้นักแสดงและเกิดภาพมุมมองที่มีเส้นโค้งของสตรีทั้งนี้เพื่อให้เกิดภาพที่ยั่ววนในการแสดงอีกด้วย ในการใช้สีสื่ออารมณ์ความรู้สึกก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง **ขนิษฐา บุตรไชย** (Bootchai, 2021) เพราะมีแก่นของเรื่องในกามอารมณ์การนำเสนอการใช้สีแดง ที่ให้ความในการสัมผัสความลุ่มหลงเร้าร้อนจึงเป็นเรื่องสำคัญเพราะ ส่งผลทางความรู้สึกกับผู้รับชมได้อย่างมาก การใช้สีแดงในเครื่องแต่งกายแสดงถึงความร้อนแรงและลุ่มหลง ซึ่งเป็นแก่นสำคัญของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกามอารมณ์ อีกทั้งการใช้เทคนิคเสื้อซิลิโคนเสริมหน้าอกยังเป็นการทดลองทางศิลปะที่ทำให้การแสดงดูยั่ววนและมีความเป็นสตรีที่ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งการออกแบบเครื่องแต่งกายยังมีสอดคล้องกับแนวคิดคติชนสร้างสรรค์ (Na Thalung, 2016) ในเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องแต่งกายในรูปแบบการแสดงร่วมสมัย จากการใช้ทุนทางวัฒนธรรม ผู้สร้างสรรค์วิจัยได้คำนึงถึงบทบาทของตัวละครตามแนวคิดเพื่อให้เกิดภาพที่สมบูรณ์ที่สุด

6. องค์ประกอบด้านเสียงประกอบการแสดง

การสร้างสรรค์การแสดงชุดนี้ในการออกแบบเสียงประกอบการแสดง มีการวางขอบเขตของดนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือแนวความคิดหลักของการแสดง โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงการแสดงที่จะสื่ออารมณ์ต่างกันไป โดยความยาวรวมอยู่ที่ 7 นาที 35 วินาที ทั้งนี้ผู้ออกแบบใช้เครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ เป็นหลักในการสร้างสรรค์ผลงานประกอบเสียงเทคนิคพิเศษ **จิระประภา โพธิ์เล และชุตินา มณีวัฒนา** (Potila & Maneewattana, 2020) เพื่อให้เข้ากับแนวความคิดของเรื่องความขลัง หรือเสียงที่สื่อได้ถึงความรัก รวมถึงการใช้เครื่องดนตรีทางภาคเหนือคือปี่แน ที่เป็นเครื่องดนตรีเฉพาะทำให้เกิดเสียงที่กังวาลและเป็นเครื่องดนตรีพื้นถิ่นของชาวล้านนา ในการออกแบบเสียงต้องคำนึงถึงช่วงการแสดง จุดสำคัญที่เป็นจุดเร้าคือช่วงที่ 2 ของการแสดงที่เป็นจังหวะร่วมรักหรือการเสพสังวาสดนตรีต้อง จังหวะที่ชัดเจนกระชับและสื่อถึงความรู้ได้ทั้งดนตรีประกอบการแสดงคือศิลปะที่มีคุณลักษณะพิเศษ **เจตนา นาควัชระ** (Nakawatchara, 2017) ทั้งนี้ดนตรีทำให้การแสดงมีความเป็นเอกลักษณ์และสะท้อนถึงการผสมผสานระหว่างความเก่าและความใหม่ ดนตรีที่ใช้ในการแสดงมีการแบ่งเป็น 3 ช่วง โดยแต่ละช่วงสื่ออารมณ์ที่แตกต่างกัน ช่วงสำคัญคือช่วงที่ 2 ซึ่งสื่อถึงการร่วมรัก ดนตรีในช่วงนี้มีจังหวะและเสียงที่ชัดเจน ทำให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ที่รุนแรงและเร้าใจ ในการรับฟังดนตรีสามารถเกิดสุนทรีย์หลายระดับ หลายมิติ ทั้งนามธรรมและรูปธรรมโดยเฉพาะเสียงดนตรีที่ประกอบการแสดงจะเกิดภาพทำให้ผู้รับชมเกิดสุนทรีย์ที่สะท้อนการมองเห็นผสมกับภาพ

7. องค์ประกอบด้านแสงประกอบการแสดง

การออกแบบแสง ในการแสดงชุดนี้นั้นแสงถือเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเพราะสีมีส่วนสัมพันธ์ที่สำคัญ ในเรื่องของการออกแบบการรับรู้ความคิด สารของสมองมีการสั่งการกับรับรู้อารมณ์ความรู้สึกและมีสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกัน การแสดงชุดนี้ในช่วงที่ 1 เป็นการใช้แสงสีโทนส้ม สว่างจากด้านหลังเพื่อทำให้เกิดเงาปรากฏให้เห็นเรื่อร่าง และเป็นการสร้างจินตนาการของผู้รับชม ในช่วงที่ 2 เน้นความสว่าง โดยผสมสีโทนแดงที่ให้ความรู้ร้อน และสีชมพูกับสีม่วงที่สื่อถึงเสน่ห์ความหลุ่มหลง โดยเฉพาะการแสดงเสพสังวาสจะเน้นสีโทนนี้เป็นหลักเพื่อให้ผู้ชมมีความรู้สึกในเชิงอีโรติก เพราะสีสามารถที่จะสื่อถึงอารมณ์ทางกาม ทำให้การแสดงมีความรู้สึกเชิงอีโรติกที่ชัดเจน แสงประกอบจึงไม่เพียงแต่ทำให้การแสดงดูสวยงามเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอารมณ์และเนื้อหาไปยังผู้ชมอย่างมีประสิทธิภาพ

และช่วยถ่ายทอดอารมณ์ของนักแสดงจากแก่นหรือแนวคิดของเรื่องนำออกมาให้ชัดเจนประกอบกับบรรยากาศ ในการสร้างสรรค์งานองค์ประกอบนี้จึงเป็นส่วนสำคัญเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ (Sensai, 2020) ทั้งนี้ในการออกแบบแสงสำหรับการแสดงตามแนวคิดหลักและทำงานสอดการแสดงผลออกมาสวยงาม

การสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงร่วมสมัยชุด โยนิกำหนด เป็นการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะการแสดง มีทั้งส่วนวิชาการและส่วนสุนทรีย์ **สุรินทร์ เมthane** (Metanee, 2022) โดยใช้ทุนทางด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ท้องถิ่นที่เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ การพูดหรือกล่าวถึง ความงาม ความเชื่อ การร่วมรัก คำเหล่านี้เป็นคำที่อธิบายในรูปแบบเชิงปรัชญาได้ยาก กล่าวถึงความงามอย่างไร ความเชื่อเชื่ออย่างไร เป็นคำที่เป็นปัจเจกบุคคลที่มีคำอธิบายได้แต่แตกต่างกันและวัดค่าประเมินค่าได้ยาก การร่วมรักคือสิ่งที่ไม่สามารถพูดหรือกล่าวได้ในสังคมไทยเพราะถือเรื่องไม่งาม ไม่ควร ไม่เหมาะ ผู้สร้างสรรค์ผลงานจึงนำคำเหล่านี้มีสร้างสรรค์เป็นภาพทางการแสดง ตามหลักการและมีระเบียบวิธีวิจัยรองรับ เพื่อสร้างสรรค์งานให้หลากหลายและก้าวผ่านความกังวล ความกลัว ในจารีตชนที่มี ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์มีได้มีเจตนาละเมิดในจารีตที่มีอยู่เรายังคงรักษาขนบทำเนียบเดิม แต่มุ่งหวังพัฒนางานให้ มีความสากลและเป็นงานศิลปะโดยไร้ข้อกังวล “โยนิกำหนด” การสร้างสรรค์งานผ่านคติธรรมตามความเป็นจริงและคงมีให้เห็นอยู่ในสังคมจากกิเลสของมนุษย์อันเป็นธรรมชาติของสัตว์โลกทั้งปวง

การแสดงชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงร่วมสมัยที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อทางวัฒนธรรมและการแสดงออกทางศิลปะอย่างเสรี แม้เนื้อหาเกี่ยวกับกามารมณ์อาจดูเป็นเรื่องที่ต้องห้ามในสังคมไทย แต่ผู้สร้างสรรค์สามารถนำเสนอในลักษณะที่สะท้อนถึงความเป็นจริงของมนุษย์และธรรมชาติผ่านศิลปะ ทั้งนี้การแสดงยังทำให้เกิดการตั้งคำถามและการสะท้อนคิดในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับความเชื่อ เพศ และศีลธรรมในสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและอุปสรรคการสร้างสรรคผลงานชุดนี้ มีข้อควรระวังคือนักแสดงอาจมีความเขินอาย เนื่องจากการออกแบบท่าทางลีลาการแสดงในบางช่วงการแสดงที่สื่อถึงการเสพสังวาส การร่วมรัก
2. แนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้สร้างสรรค์จำเป็นต้องสร้างกิจกรรมละลายพฤติกรรม และมีการพูดคุยสร้างความเข้าใจการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นด้านความเชื่อนำเสนอผ่านการร่วมรัก
3. การนำผลงานไปใช้ประโยชน์ทั้งนี้ในอาจมีข้อวิจารณ์ในทัศนะเชิงลบกับผู้ชมที่ไม่เข้าใจ ในเรื่องความไม่เหมาะสมผู้สร้างสรรค์ จึงควรสามารถอธิบายได้ในทุกขั้นตอนการออกแบบตามระเบียบวิธีวิจัย หรือมีอาจปัญหาที่ภาษาในยุคปัจจุบันเรียกว่า ดราม่าในสื่อออนไลน์ผู้สร้างสรรค์จึงควรระวังในการในการนำเสนองานในลักษณะการตีความของผลงานประเภทนี้

References

- Bootchai, K. (2021). The Concept Development of Costume Design for Choreography. *Journal of BSRU-Research and Development Institute*, 6(2), 72-87. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/rdibsru/article/view/254221> (In Thai)
- Damrun, P. (2021). *Performance research: creating new knowledge through drama production* (1st ed.). Bangkok: Phapraphim Printing House (In Thai).
- Mahalattha, A. (2022). The creation of contemporary Thai dance that reflects the love of people with diverse genders (Doctoral dissertation). In *Master of Arts' Thesis*. Bangkok: Chulalongkorn University (In Thai).
- Metanee, S. (2022). *Research methods in fine arts* (1st ed.). Bangkok: Chamchuri Company Products Co., Ltd (In Thai).
- Na Thalang, S. (2016). *“Creative folklore”: synthesis and theory*. Bangkok: Sirindhorn Anthropology Center (Public Organization) (In Thai).
- Nakawatchara, C. (2017). *Theory and art criticism: views of Thai academics*. Pathum Thani: Nakorn Publishing House (In Thai).
- Natyakul, S. (2022). *The Creation of Dance* (1st ed.). Khon Kaen: Klang Nana Witthaya Printing Ltd (In Thai).
- Nopphaudomphan, K. (2014). An analytical study of approaches to designing costumes for performing dance works (Thai Dance) Faculty of Fine and Applied Arts Srinakharinwirot University During the academic year 2003-2007. *Journal of the Institute of Culture and Arts*, 16(1), 79-92. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jica/article/view/30527> (In Thai)
- Pimsarn, P., & Charassri, N. (2019). Guidelines for the Creative Design of Props from Creative Dance Work of Naraphong Charassri's Dance Exhibition. *Research and Development Journal, Suan Sunandha Rajabhat University*, 11(2), 38-48. doi:10.53848/irdssru.v11i2.233361 (In Thai)
- Potila, J., & Maneewattana, C. (2020). Peerapong Sensai: The Creative Style of Image Light and Sound Show. *Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC)*, 18(3), 1-22. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhusoc/article/view/247755> (In Thai)
- Sanwaraphiphu, T. (2015). The process of creating contemporary dance. *Journal of Humanities and Social Sciences, Bansomdejchaopraya Rajabhat University*, 9(2), 17-29. Retrieved from <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/jhusocbru/article/view/432> (In Thai)
- Sensai, P. (2020). *Aesthetics of dance analysis and dance criticism* (3rd ed.). Maha Sarakham: Rattanachai Copy Center (In Thai).
- Supakat, J. (2023). *Personal communication, Li District, Lamphun Province*.
- Suwanprawek, K., Jongda, S., & Ruengrong, A. (2023). The Concept Creation Form and Process of Designing Creative Performances for Children the Legend of Muang Lom. *The Journal of Research and Academics*, 6(5), 297-310. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/article/view/260982> (In Thai)